

IZVJEŠTAJ O UPRAVLJANJU

ZA PERIOD
JANUAR – SEPTEMBAR
2020. GODINE

ŽELJEZNIČKA
INFRASTRUKTURA
CRNE GORE
AD-PODGORICA

Podgorica, novembar 2020. godine

SADRŽAJ:

1. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura	2
2. Obrazloženje poslovanja za period januar – septembar 2020. godine	6
3. Analiza prihoda za period I – IX 2020. godine	7
4. Analiza rashoda za period I – IX 2020. Godine	11
5. Racio pokazatelji.....	13
6. Potraživanja od kupaca na dan 30.09.2020. godine	14
7. Obaveze ŽICG AD na dan 30.09.2020. godine	15
8. Plaćene kreditne obaveze za period I - IX 2020. godine	16
9. Finansijski rizici.....	17
10. Iskaz o finansijskoj poziciji / Bilans stanja/	18
11. Iskaz o ukupnom rezultatu /Bilans uspjeha/	19

1. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura

Naziv pravnog lica: Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica

PIB: 02723816

PDV: 30/31-07906-2

Adresa: Trg Golootočkih žrtava broj 13

Šifra djelatnosti: 4910

Naziv djelatnosti: Održavanje željezničke infrastrukture

Istorijat i razvoj kompanije

Pravno lice Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica osnovano je 02.07.2008. godine sa sjedištem u Podgorici.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica samostalna je organizaciona, ekonomska i poslovna cjelina koja je osnovana jula 2008. godine, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, i upisana u Centralni registar Privrednih subjekata u Podgorici pod Registarskim brojem 4-0008771.

Društvo je nastalo restrukturiranjem Željeznice Crne Gore – Infrastruktura D.O.O Podgorica, shodno Odluci donijetoj na Vanrednoj Skupštini akcionara Željeznice Crne Gore AD Podgorica od 02.07.2008. godine.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica ima svojstvo pravnog lica i u granicama predmeta poslovanja samostalno istupa u pravnom prometu, zaključuje pravne poslove i preduzima druge pravne radnje od značaja za obavljanje djelatnosti.

Matični broj Društva je 02723816, upisan kod nadležnog organa za statistiku u skladu sa Zakonom kojim se uređuje klasifikacija djelatnosti.

Društvo je registrovano kao poreski obveznik pod registarskim brojem 30/31-07906-2, koje svojstvo je steklo dana 23.07.2008. godine.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica je upisana u registar emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti, pod registarskim brojem 491 od 22.08.2008. godine i zaključivanjem Ugovora o članstvu, primljena u članstvo emitenata kod Centralne depozitarne agencije (CDA).

U svojstvu upravljača infrastrukture, kao javnog dobra u opštoj upotrebi i vlasništvu države Crne Gore, Željeznička infrastruktura izgrađuje i investira u željezničku infrastrukturu, brine se o njenoj modernizaciji i održavanju, osigurava pristup i dodjeljuje infrastrukturne kapacitete svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima, koji ispunjavaju zakonske uslove, određuje naknade za korišćenje infrastrukturnih kapaciteta, izrađuje i objavljuje red vožnje, organizuje i reguliše željeznički saobraćaj.

Vizija

Razviti željeznički sistem, koji će biti tržišno orijentisan, održiv i koji će biti podrška ekonomskom i turističkom razvoju Crne Gore i integrisan u jedinstveni evropski željeznički prostor.

Misija

Željeznički sistem Crne Gore će biti razvijen tako da:

- Stavlja korisnike u centar saobraćajne politike - transparentno obezbjeđivanje i korišćenje sredstava za željezničku infrastrukturu;
- Podstiče finansijsku održivost i samoodrživost željezničke infrastrukture;
- Omogućava kvalitetno i odgovorno održavanje željezničke infrastrukture i redovnost saobraćaja;
- Podržava efikasan i efektivan sistem državnih institucija koje vode brigu o željezničkom sektoru;
- Minimizira negativne uticaje saobraćaja na životnu sredinu;
- Bude usklađen sa širenjem TNT mreže na Zapadni Balkan i podrži proces integracije Crne Gore u Evropsku uniju.

Zakonom o željeznici predviđena je izrada programa trogodišnjeg razvoja željezničke infrastrukture (Nacionalni program željezničke infrastrukture), kojim se realizuje Strategija razvoja željeznice.

Nacionalni program sadrži: postojeće stanje infrastrukture, planove izgradnje, modernizacije i održavanja infrastrukture, zadatke, njihov opseg, dinamiku realizacije planova, visinu i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju Nacionalnog programa. Nacionalni program je srednjoročni plan za sprovođenje dugoročnog razvojnog programa željezničke infrastrukture u Crnoj Gori. Sredstva za ovaj plan se obezbjeđuju iz Budžeta Crne Gore i kroz kreditne aranžmane. Operativno sprovođenje plana se ostvaruje kroz Godišnje programe održavanja, izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije željezničke infrastrukture koji sačinjava Direkcija za željeznice, a sprovodi ŽICG AD i o tome podnosi izvještaj.

Godišnji program sadrži: radove na održavanju prema vrstama, obimu i iznosu finansijskih sredstava, troškove za upravljanje i regulisanje saobraćaja, planirane radove na modernizaciji, rekonstrukciji i izgradnji infrastrukture. Sa ovako jasno izgrađenom strukturom planova i nadležnosti (Zakonom o željeznici) stvorene su osnovne pretpostavke za transparentnost procesa planiranja investicija i korišćenja sredstava koje plaćaju budžetski obveznici Crne Gore. Istovremeno za ŽICG AD to znači predvidivost i sigurnost sredstava za obavljanje djelatnosti upravljanja infrastrukturom i ispunjenje zakonskih obaveza po tom osnovu.

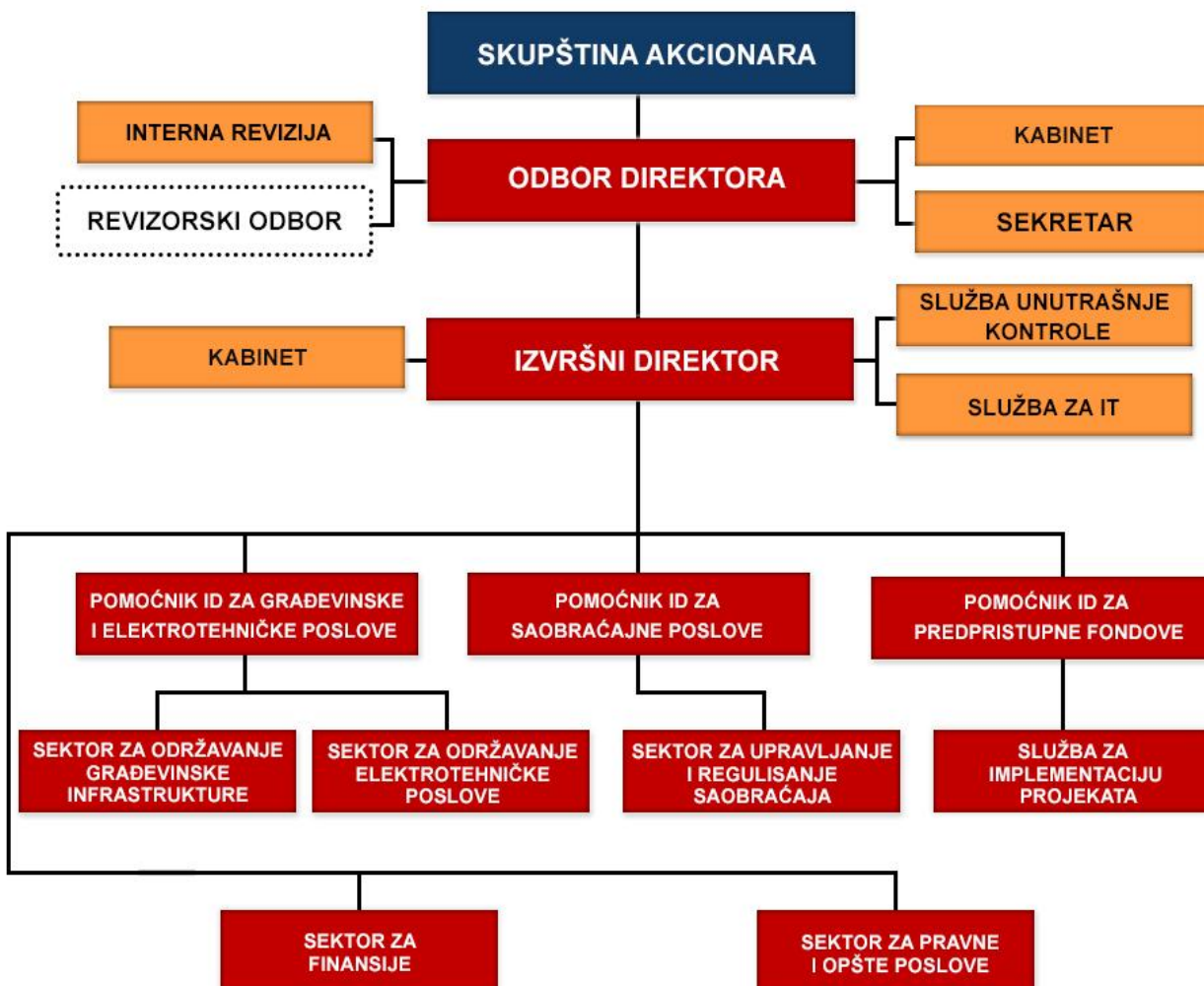
Prema registraciji, osnovna djelatnost našeg pravnog lica je Održavanje željezničke infrastrukture, sa šifrom djelatnosti 4910.

Željeznička infrastruktura je, izuzimajući industrijske kolosjeke, javno dobro u opštoj upotrebi, u državnoj je svojini i dostupna je na korišćenje pod jednakim uslovima svim zainteresovanim privrednim društvima koja obavljaju prevoz, na način koji je propisan Zakonom o željeznici.

Upravljanje željezničkom infrastrukturom je djelatnost od opšteg interesa. Upravljanje infrastrukturom podrazumijeva organizovanje, regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštitu infrastrukture. ŽICG upravlja željezničkom mrežom od 327,72 km.

ORGANIZACIONA STRUKTURA

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD - PODGORICA

Napomena: Organizaciona struktura koja je u primjeni na dan 30.09.2020. godine

Finansijska sredstva potrebna za održavanje željezničke infrastrukture obezbijeđena su iz sledećih izvora:

- tekućeg budžeta Crne Gore,
- dugoročnih namjenskih kredita (EBRD,EIB)
- donacija iz EU fondova,
- ostalih izvora finansiranja (naknade po osnovu korišćenja infrastrukture).

Na osnovu naturalnih pokazatelja, analitičkih prikaza, podataka iz finansijskih iskaza za period januar – septembar 2020. godine, a radi cjelovitog uvida u rezultate poslovanja i ukupni položaj Društva, u prilogu teksta data je neophodna dokumentacija, tabelarni i grafički prikazi, na kojima se zasnivaju svi komentari i iznesene ocjene poslovanja.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD- Podgorica vodi računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze za poslovnu 2020. godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu (“Sl. List CG”, br.052/16) i na osnovu Uredbe o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (“Sl. List CG”, br.69/2002).

ŽICG AD-Podgorica je kao akcionarsko društvo u obavezi da dostavlja Komisiji za tržište kapitala kvartalne i godišnje izvještaje shodno Zakonu o tržištu kapitala (“Sl. List CG”, br.1/18) i Zakonu o računovodstvu.

Finansijski iskazi su sastavljeni na osnovu načela stalnosti poslovanja, što podrazumijeva da se finansijski iskazi sastavljaju uz pretpostavku da poslovni subjekat stalno posluje i da neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

2. Obrazloženje poslovanja za period januar – septembar 2020. godine

U prvih devet mjeseci Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica je ostvarila pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 612.847 €.

- **Ukupni prihodi.....11.872.097 €**
- **Ukupni rashodi.....11.259.250 €**
- **Finansijski rezultat-dobitak.....612.847 €**

Ostvareni ukupni rezultat - dobitak za period I - IX 2020. godine iznosi 612.847 €. Uočava se da je u posmatranom periodu u okviru poslovnih prihoda došlo do povećanja prihoda od prodaje polovnog materijala, usluga prema trećim licima, prihoda od donacija (investicije koje se finansiraju iz predpristupnih fondova EU), i veći je iznos uplaćenih opredijeljenih sredstava po osnovu otplate međunarodnih bankarskih kredita. Ukupni rashodi smanjeni za 3 %, što je pokazatelj da je Društvo sprovodilo politiku mjera štednje, imajući u vidu činjenicu da u strukturi ukupnih rashoda trošak amortizacije kao fiksni trošak za Društvo učestvuje sa 37% ,koji se povećava u slučaju povećanja imovine i na isti se ne može uticati.

Tabela br.1: Tabelarni prikaz finansijskog rezultata za period I-IX 2020. godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu

	I – IX 2020	I – IX 2019	Index
UKUPNI PRIHODI	11.872.097	11.496.313	103
UKUPNI RASHODI	11.259.250	11.645.327	097
REZULTAT	612.847	(149.014)	/

3. Analiza prihoda za period I – IX 2020. godine

Ukupni prihodi za period I-IX 2020. godine iznose **11.872.097 €** i isti su **veći za 3 %**, odnosno za **375.784 €** u odnosu na uporedni period prethodne godine kada su iznosili **11.496.313 €**.

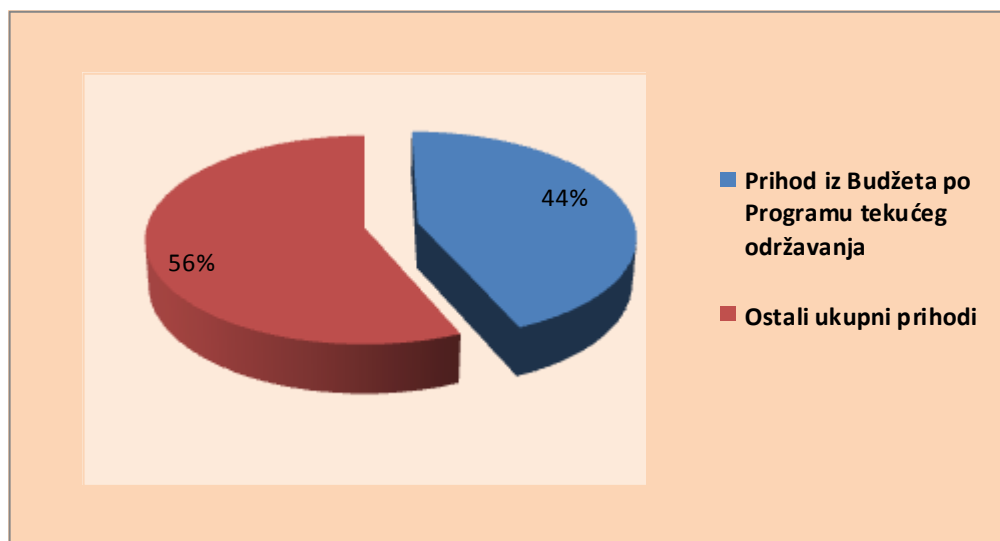
Tabela br.2: Tabela prikaz prihoda po vrstama za period I-IX 2020. godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu

PRIHODI	I-IX 2020	I-IX 2019	index
Poslovni prihodi	11.700.701	11.418.078	102
Finansijski prihodi	150.775	4.856	/
Ostali prihodi	20.621	73.379	028
UKUPNO :	11.872.097	11.496.313	103

Ostvareni **poslovni prihodi** za period I-IX 2020. godine iznose 11.700.701 € a strukturu istih čine sledeći prihodi:

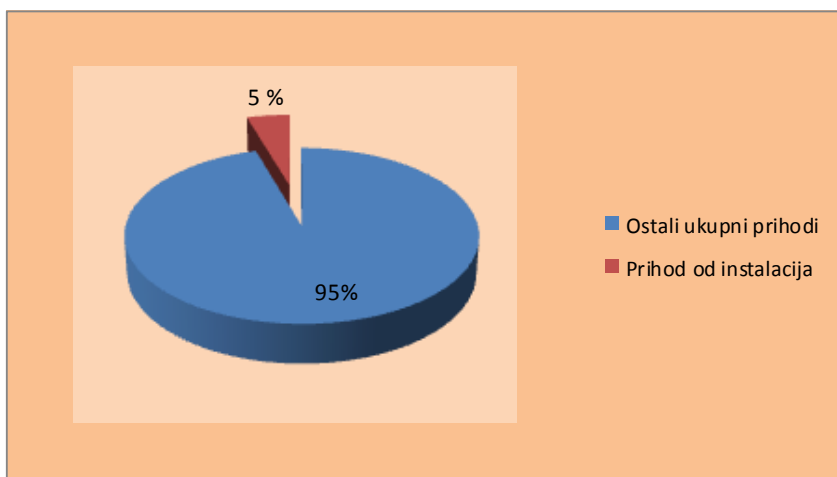
- **Prihod po Programu održavanja željezničke infrastrukture (Budžet)** za period I-IX 2020. godine iznosi 5.175.000 €, i ostao je na istom nivou u odnosu na uporedni period prethodne godine. Budžetom Crne Gore za 2020. godinu je opredijeljen iznos od 6,9 mil.€ na godišnjem nivou za ŽICG AD, po Programu za tekuće održavanje željezničke infrastrukture. Učešće pomenutog prihoda u ukupno ostvarenim prihodima za posmatrani period iznosi 44 %.

Grafik broj 1: Prikaz učešća prihoda iz Budžeta u ukupnim prihodima

- **Prihod iz Budžeta po osnovu uplate za otplatu međunarodnih kredita** za devet mjeseci 2020. godine iznosi 3.956.621 € i isti je veći za 12%, odnosno za 427.273 € u odnosu na uporedni period prethodne godine kada je isti iznosio 3.529.348 €. Isplata pomenutog iznosa je odobrena ŽICG AD po osnovu plaćanja obaveza prema međunarodnim kreditorima. Budžetom Crne Gore za 2020. godinu opredijeljena su sredstva u iznosu od 4,225 mil.eura za otplatu kreditnih obaveza Željezničke infrastrukture CG, na poziciji ostali transferi institucijama, u okviru potrošačke jedinice Uprava za željeznice, od čega je ŽICG AD - Podgorica uplaćeno 3.956.621 €. Učešće pomenutog prihoda u ukupno ostvarenim prihodima za posmatrani period iznosi 33 %.
- **Prihod po osnovu zakupa elektro i telekomunikacionih instalacija** za period I-IX 2020. godine iznosi 565.827 € i isti je manji za 1 % , u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosio 568.562 €. Pomenuti prihod se ostvaruje na osnovu Odluke Vlade Crne Gore o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora (" Sl. list CG " , br.47/14 , 08/16 i 59/19) kojom je utvrđena visina naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora i Ugovora o regulisanju međusobnih odnosa br. 8781 od 24.03.2016. godine zaključenog sa MTEL-om d.o.o. Podgorica. Učešće pomenutog prihoda u ukupno ostvarenim prihodima za posmatrani period iznosi 5 %.

Grafik br. 2: Prikaz učešća prihoda od instalacija u ukupnim prihodima

- **Prihod po osnovu zakupa zemljišta, poslovnog prostora i zakupa transportnih sredstava** za period I-IX 2020. godine iznosi 131.613 € i isti je manji za 28 % u odnosu na uporedni period prethodne godine kada je iznosio 183.162 €. Od naprijed navedenog iznosa na prihod po osnovu zakupa poslovnog i magacinskog prostora se odnosi 88.849 €, prihod po osnovu zakupa zemljišta iznosi 27.743 €, prihod od zakupnina na ime korišćenja stanova u vlasništvu Društva iznosi 7.180 € i prihod od angažovanja motornih pružnih vozila za potrebe trećih lica iznosi 7.841 €. Na smanjenje prihoda po osnovu zakupa uticala je donijeta Odluke Vlade Crne Gore ("Sl.list prostora CG", br. 59/19 od 23.10.2019. godine), predmetnom Odlukom smanjena je naknada za korišćenje poslovnih prostora od strane privrednih društava ("ŽPCG" AD, AD "Montecargo" i AD "Održavanje željezničkih vozni sredstava") i smanjene su nakande za poslovne prostore namijenjenih za ugostiteljske usluge. Pomenuti prihod se ostvaruje na osnovu Odluke Vlade Crne Gore o visini mjesečne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora (" Sl. list CG " , br.47/14, 08/16 i 59/19).

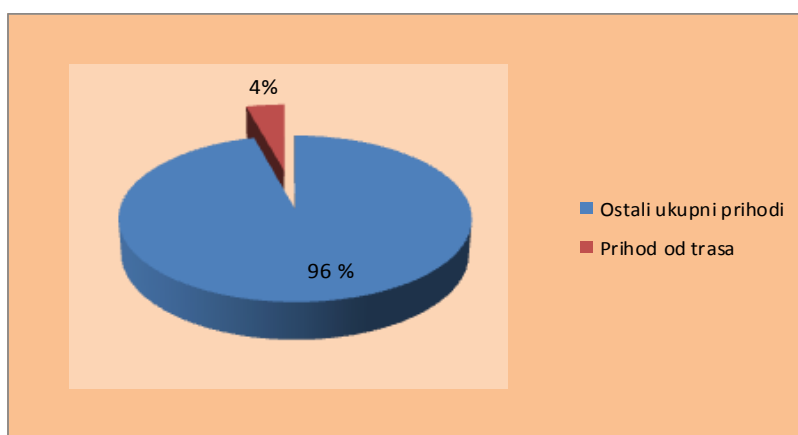
- **Prihod po osnovu korišćenja infrastrukture od strane operatera - naknade za trase** iznosi 464.549 € i isti je manji za 10 % u odnosu na prethodnu godinu kada je za uporedni period iznosio 516.478 €. Prihodi od trasa od ŽPCG AD su manji za 33 %, zbog novonastale situacije uslovnjene pandemijom koronavirusa donijeta je Naredba za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa („Sl. list Crne Gore" br. 017/20 od 17.03.2020. godine i br. 018/20 od 18.03.2020. godine) kojom je bio obustavljen javni prevoz putnika u unutrašnjem i međunarodnom željezničkom saobraćaju za period 18.03.2020. godine do 18.05.2020. godine. Prihod od AD Montecarga po osnovu trasa je smanjen za 6 % u odnosu na uporedni period prethodne godine zbog smanjenog obima prevoza roba. Učešće pomenutog prihoda u ukupno ostvarenim prihodima za posmatrani period iznosi 4 %.

Tabela br.3: Prikaz naknada po osnovu korišćenja trasa za period I-IX 2020/2019. godina

TRASE	I-IX 2020	I-IX 2019	Index
ŽPCG AD	61.758	91.382	067
AD Montecargo	402.791	425.096	094
UKUPNO	464.549	516.478	089

Prihodi od korišćenja infrastrukture - trasa nastaju po osnovu Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture koji se svake godine zaključuje sa operaterima, na osnovu Izjave o mreži, na koju saglasnost daje Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Uprava za željeznice.

Grafik br.3: Prikaz učešća prihoda od trasa u ukupnim prihodima

- **Prihod po osnovu prefakturisanja usluga operaterima** (visoki napon, telefonski impulsi, distributivna električna energija, voda i ostali režijski troškovi) za posmatrani period iznosi 696.981 € i isti je manji za 29% u odnosu na uporedni period prethodne godine kada je iznosio 977.069 €. Pomenuti prihod nastaje po osnovu prefakturisanja usluga operaterima i faktički je samo računovodstvena kategorija budući da je jednom prikazan kao trošak u bilansnim pozicijama. Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture koji se svake godine zaključuje sa ŽPCG AD – Podgorica i AD Montecargo utvrđen je procentualni iznos potrošnje u visini od 48,5 % za oba operatera, od ukupno iskazane obaveze po računu koji se ŽICG AD ispostavlja od strane EPCG AD – Nikšić tako da se 97% obaveze prefakturiše, a ostatak obaveze u visini od 3% po računu pripada ŽICG AD-Podgorica.
- **Finansijski prihodi** za period I-IX 2020. godine iznose 150.775 € i isti su značajno povećani u odnosu na uporedni period prethodne godine kada su iznosili 4.856 €. Pomenuti prihodi se odnose na naplaćene zatezne kamate od ŽPCG AD u iznosu od 147.604 € po Rješenju o izvršenju broj I.br. 383/18, naplaćena zatezna kamata od EPCG AD po P.br. 1194/19 u iznosu od 2.515 €, kao i kamata od AD Montecarga po P.br. 329/19 u iznosu od 653 €, pozitivne kursne razlike 3 €.
- **Ostali prihodi za period I – IX 2020. godine iznose 20.621 € i isti su smanjeni za 72 % u odnosu na uporedni period prethodne godine kada su iznosili 73.379 €.** Navedeni prihod se odnosi na naknadu štete koja je fakturisana "ŽPCG" AD i AD "Montecargu" u iznosu od 19.186 € po osnovu vanrednih događaja koji su se desili na pruži (paljenja pragova poslije prolaska voza, loma pantografa na lokokomotivi i iskliznuća kola) i prihod od naplaćenog utuženog potraživanja u iznosu od 1.429 € .

4. Analiza rashoda za period I – IX 2020. Godine

Ukupni rashodi za period I-IX 2020. godine iznose 11.259.250 € i isti su manji za 3 %, odnosno za 386.077 € u odnosu na uporedni period prethodne godine kada su iznosili 11.645.327 €.

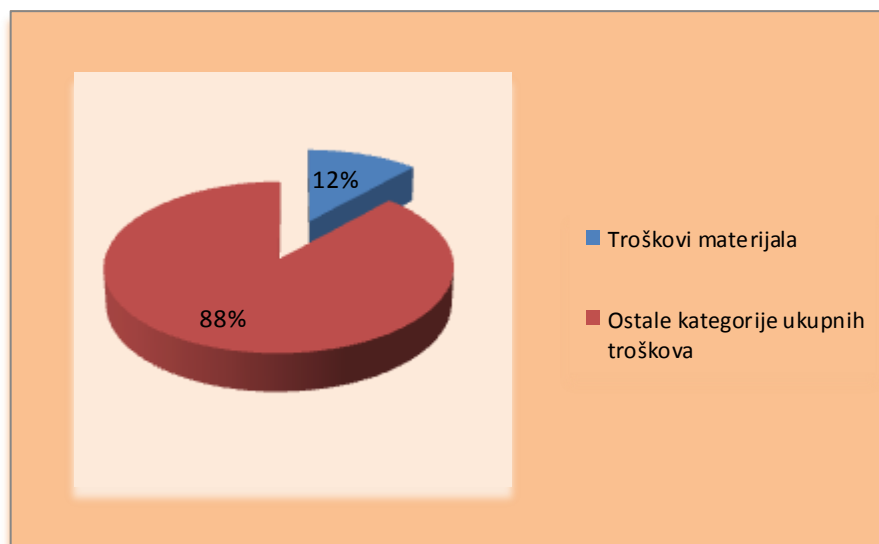
Tabela br.4: Prikaz ostvarenih rashoda za period I-IX 2020. godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu

RASHODI	I-IX 2020	I-IX 2019	Index
Poslovni rashodi	11.042.857	11.391.843	097
Finansijski rashodi	202.226	203.665	099
Ostali rashodi	14.167	49.819	028
UKUPNO :	11.259.250	11.645.327	097

Ostvareni **poslovni rashodi** za period I-IX 2020. godine iznose 11.042.857 € a strukturu istih najvećim dijelom čine sledeće vrste rashoda:

Troškovi materijala za period I-IX 2020. godine iznose 1.319.108 € i isti su manji za 23 % u odnosu na isti period prethodne godine kada su iznosili 1.703.025 €, odnosno za 383.917 €. Pomenuti troškovi obuhvataju troškove materijala, rezervnih delova, goriva i maziva i troškove električne energije (visoki napon i distributivna električna energija). Značajno su smanjenji troškovi visokog napona zbog donijete Naredbe za preduzimanje privremenih mjera za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa („ Sl. list Crne Gore" br. 017/20 od 17.03.2020. godine i br. 018/20 od 18.03.2020. godine) kojom je bio obustavljen javni prevoz putnika u unutrašnjem i međunarodnom željezničkom saobraćaju. Troškovi električne energije u strukturi troškova materijala učestvuju sa 70%, odnosno u apsolutnom iznosu sa 927.595 €, od čega se na troškove električne energije – visokog napona odnosi 697.159 €, a najveći dio pomenutog troška, odnosno 97% se prefakturiše operaterima. Učešće troškova materijala u ukupnim troškovima posmatranog perioda iznosi 12%.

Grafik br. 4: Prikaz učešća troškova materijala u ukupnim rashodima

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi za period I-IX 2020. godine iznose 5.062.443 € i ostali su na približno istom nivou u odnosu na isti period prethodne godine kada su iznosili 5.054.879 €. Broj zaposlenih na dan 30.09.2020. godine je 717, dok prosječna neto zarada u ŽICG AD za period I-IX 2020. godine iznosi 441,71 € (bez uključenih sudskih naknada 409,56 €) i ista je manja za 16 % u odnosu na prosječnu zaradu u Državi koja za devet mjeseci 2020. godine iznosi 522,00 €. Na osnovu Odluke Odbora direktora broj 1807/3 od 11.02.2020. godine, raspisan je javni poziv dana 16.07.2020. godine za sporazumni prestanak radnog odnosa zaposlenih isplatom otpremnine. Nakon razmatranja podnijetih zahtjeva, Komisija formirana Odlukom Odbora direktora sačinila je rang listu prvenstva br. 10713 od 07.08.2020. godine. Na osnovu zaključenih sporazuma sa zaposlenima isplaćena je otpremnina za 44 zaposlena u ukupnom bruto iznosu (neto, porez i prirez) od 244.825 €. Na troškove tekućeg perioda je evidentiran iznos od 190.961 €, a ostatak u iznosu od 53.864 € je evidentiran na kontu kratkoročnih rezervisanja za isplatu otpremnina, umanjenjem obaveze. Učešće troškova zarada u ukupnim rashodima posmatranog perioda iznosi 45 %

Trošak amortizacije za period I-IX 2020. godine iznosi 4.171.070 € i isti su veći za 4%, odnosno za 170.499 € u odnosu na uporedni period prethodne godine kada je iznosio 4.000.571 €. Pomenuti trošak učestvuje u strukturi ukupnih rashoda sa 37 %.

Ostali poslovni rashodi iznose 490.236 € i isti su manji za 23 % u odnosu na uporedni period prethodne godine kada su iznosili 633.368 €. Strukturu ostalih poslovnih rashoda čine troškovi transportnih usluga (117.275 €), troškovi sudskih izvršenja (96.193 €), troškovi usluga održavanja (67.716 €), troškovi provizije banaka (64.199 €), troškovi komunalnih usluga (42.959 €), troškovi neproizvodnih usluga (43.943 €), troškovi plaćenih zakupnina (5.850 €), troškovi periodičnih pregleda (5.150 €), troškovi premije osiguranja (7.728 €) i ostali poslovni rashodi (39.223 €).

- troškovi transportnih usluga u iznosu od 117.275 € se odnose na troškove usluga željezničkog prevoza - shodno Ugovoru o korišćenju željezničke infrastrukture za 2020. godinu - 80.721 €, troškovi angažovanja lokomotive - 12.158 €, troškovi drumskog prevoza - 1.236 €, troškovi telefonskih usluga-fiksna, mobilna i internet pristup- 21.478 € i troškovi poštanskih usluga -1.683 €.

- troškovi sudskih izvršenja u iznosu od 96.193 € se najvećim dijelom odnose na isplatu potraživanja iz radnog odnosa iz ranijeg perioda.

Finansijski rashodi za period I-IX 2020. godine iznose 202.226 € i isti su manji u odnosu na uporedni period prethodne godine za 1 % kada su iznosili 203.665 €, u pitanju su plaćene kamate za međunarodne kredite po dospjelim anuitetima shodno amortizacionim planovima (ČEB - 21.161 €, EIB 118.445 €, EBRD 37232 - 58.683 €), plaćene subvencionirane kamate za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u ŽICG - 3.489 € (obaveza naslijeđena diobnim bilansom), zatezne kamate u iznosu od 448 €.

Ostali rashodi za period I-IX 2020. godine u iznosu od 14.167 € se odnose na troškove naknade štete - rente shodno pravosnažnim sudskim presudama, u pitanju su povrede sa trajnim posledicama i određena je obaveza plaćanja istih.

5. Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

POKAZATELJI	I-IX 2020
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,05
Ekonomičnost redovnog poslovanja	1,06
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,45
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,23
Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,35
Koeficijent finansijske stabilnosti	1,11
Koeficijent zaduženosti	0,12

Pokazatelji ekonomičnosti ukupnog poslovanja nam ukazuju da su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda, odnosno isti su iznad referentne vrijednosti 1, a pokazatelj ekonomičnosti redovnog poslovanja iznosi 1,05.

Nedovoljnost ostvarivanja racia likvidnosti je posljedica velikog iznosa kratkoročnih obaveza Društva. U bilansu stanja u okviru kratkoročnih obaveza prikazane su donacije od EU fondova u iznosu od 33,142 mil.eura. Kada bi iz kratkoročnih obaveza izuzeli odložene prihode po osnovu primljenih donacija od EU fondova koeficijent likvidnosti bi bio 2,47, što znači da je veći od 2 i da Društvo postiže tekuću likvidnost.

Koeficijent finansijske stabilnosti se izračunava stavljanjem u odnos dugoročno vezanih sredstava (osnovna sredstva, dugoročna finansijska ulaganja, trajna obrtna sredstva i odložena poreska sredstva) sa kapitalom uvećanim za dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze. Potrebno je da koeficijent finansijske stabilnosti bude 1 ili manji od 1, što u konkretnom nije slučaj.

Koeficijentom zaduženosti se sagledava činjenica sa koliko tuđih sredstava, odnosno sa kolikim nivoom zaduživanja je finansirana nabavka sredstava, odnosno imovine. Stepem zaduženosti pokazuje sposobnost preduzeća da pokrije sve svoje obaveze prema kreditorima i investitorima. Veći stepen zaduženosti ujedno znači i veći rizik ulaganja u preduzeća. On ne bi trebao da bude veći od 0,5 a poželjno je da je i manji, što znači da je udio obaveza u odnosu na ukupnu aktivu 50%.

6. Potraživanja od kupaca na dan 30.09.2020. godine

Ukupna aktivna potraživanja ŽICG AD - Podgorica na dan 30.09.2020. godine iznose 2.451.014 €. Najveći dio pomenutog iznosa se odnosi na potraživanja od operatera, po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture.

- **Ukupno potraživanje od ŽPCG na dan 30.09.2020. godine iznosi 1.135.436 €** od čega se na **visoki napon odnosi 1.037.831 €**, potraživanje po osnovu zakupa poslovnog prostora 27.491 €, potraživanje po osnovu za trase 10.537 €, potraživanje po osnovu naknade štete 7.521 € i potraživanje po osnovu prefakturisanja ostalih usluga i fakturisanja usluga rada naših radnika 52.056 €.

Imajući u vidu finansijsku situaciju u kojoj se nalazi Željeznički prevoz, te njihov zahtjev da se po osnovu duga visokog napona zaključi Protokol o plaćanju duga u više mjesečnih rata, Odbor direktora je donio Odluku broj 370/1 od 21.01.2019. godine o davanju saglasnosti na zaključivanje Protokola sa ŽPCG AD-Podgorica. Sa ŽPCG AD su sada na snazi dva Protokola po osnovu plaćanja duga visokog napona koji se odnosi na neplaćeni dug zaključno sa 31.12.2018. godine. Na osnovu potpisanih Protokola obaveza ŽPCG AD je da plaća zaostali dug za period prije 2018. godine u mjesečnim iznosima od po 57.000 € uz obavezu redovnog plaćanja tekuće mjesečne fakture počev od januara 2019. godine. ŽPCG AD za sada poštuje Protokol u dijelu plaćanja mjesečne rate, s tim da redovno ne plaća tekuće obaveze koje dospijevaju svakomjesečno na naplatu. Dana 24.08.2020. godine upućena je opomena pred utuženje na iznos od 471.729 €.

- **Ukupno potraživanje od AD Montecargo na dan 30.09.2020. godine iznosi 956.584 €** od čega se na **dug za trase odnosi iznos od 410.233 €** i obuhvata period februar 2020. godine zaključno sa septembrom 2020. godine. Ostatak potraživanja se odnosi na **potraživanje za visoki napon (februar - septembrom 2020.godine) - 403.707 €**, zakup prostora, korišćenje motornih vozila i prefakturisanje usluga (distributivna el.energija, telefonski impulsi) iznosi 110.772 €, zatezne kamate za neblagovremeno plaćanje visokog napona iznose 31.872 €.

Dana 18.08.2020. godine uputili smo opomenu pred utuženje br. 11156 na iznos od 692.454 €.

7. Obaveze ŽICG AD na dan 30.09.2020. godine

Obaveze ŽICG AD prema dobavljačima i obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade na dan 30.09.2020. godine iznose **4.775.723 €**, i to :

- **Obaveza prema dobavljačima(1+2)2.111.056 €**

1. Obaveza prema dobavljačima iz kredita

- (zadržana sredstva po ugovorima,).....392.551 €

2. Obaveza prema dobavljačima iz poslovnih sredstava1.718.505 €

- EPCG AD Nikšić.....1.209.065 €

- Željeznice Srbije.....130.355 €

- Hemos impregnacija doo.....52.290 €

- Spark.....14.771 €

- 16. Februar Podgorica.....28.227 €

- Baranka DOO34.555 €

- AŽD Praha.....12.522 €

- FC Snadbijevanje.....43.865 €

- Jugopetrol.....18.137 €

- ŽPCG AD.....25.469 €

- Institut za građevinarstvo.....62.500 €

- Instit.za razvoj i istraž. u oblasti zaštite na radu11.800 €

- Montecargo AD.....9.526 €

- Ostali dobavljači.....65.423 €

➤ - **Obaveza za poreze i doprinose na zarade**

Stanje obaveza na dan 30.09.2020. godine.....2.664.667 €

- Porezi i doprinosi.....1.827.284 €

(dio VII/15 do XII/15 ; VI/20 do IX/20)

- Beneficirani radni staž (2003-2011).....145.108 €

- Stambeni fond.....580.719 €

(III/2015-XII/2015; V/16-XII/16; I/17-XII/17; I/18-V/18, VI-IX/2020)

- Prenijete obaveze diobnim bilansom.....111.556 €

Rješenjem Poreske uprave broj 03/1-3099/2-17 od 10.04.2017. godine usvojen je zahtjev ŽICG za reprogram poreskog potraživanja u iznosu od 3,288 mil.eura, na način što je Društvo obavezano da jednokratnu uplatu u iznosu od 10% (0,328 mil.eura) izvrši u roku od 90 dana od dana donošenja Rješenja a da ostatak duga u iznosu od 2,959 mil.eura plaća u 60 jednakih mjesečnih rata u iznosima od po 49.325,15 €. ŽICG je do sada izmirila sve obaveze utvrđene naprijed pomenutim Rješenjem. Preostala obaveza poreza i doprinosa za mjesec jun 2020. godine plaćena je tokom novembra mjeseca 2020. godine €.

8. Plaćene kreditne obaveze za period I - IX 2020. godine

Za devet mjeseci 2020. godine, prispjele obaveze po međunarodnim kreditima su iznosile 3.956.621,38 €. Zbog nemogućnosti ŽICG AD - Podgorica da iz poslovnih sredstava servisira prispjele kreditne obaveze, sredstva za plaćanje istih opredijeljena su Budžetom Crne Gore za 2020. godinu na poziciji „ostali transferi institucijama“ u okviru potrošačke jedinice Uprava za željeznice.

Plaćene kreditne obaveze po strukturi:

- ČEB 22184.....518.971,33 €
- glavnica497.810,16 €
- kamata.....21.161,17 €

- EBRD 40344.....1.338.536,45 €
- glavnica1.293.858,03 €
- kamata.....38.242,00 €
- komisiona provizija.....6.436,42 €

- EBRD 372321.369.525,62 €
- glavnica1.310.430,10 €
- kamata.....58.682,52 €
- komisiona provizija.....413,00 €

- EIB 25980.....584.823,32 €
- glavnica.....466.378,48 €
- kamata.....118.444,84 €

- EIB 85597.....144.764,66 €
- kamata.....144.764,66 €

9. Finansijski rizici

Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici. Željeznička infrastruktura Crne Gore AD - Podgorica se u svom poslovanju suočava sa kreditnim rizikom, koji prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja i rizikom likvidnosti, koji se ogleda u poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od naplate potraživanja usluga od dva operatera, koji učestvuju u ukupnim potraživanjima sa oko 85%. Zbog nemogućnosti naplate potraživanja po osnovu korišćenja željezničke infrastrukture redovnim putem, Društvo ne može da planira realizaciju svojih obaveza prema EPCG AD Nikšić po osnovu utrošene električne energije od strane operatera, kao i da redovno plaća obaveze prema Državi po osnovu poreza i doprinosa na zarade.

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvijek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospjele obaveze. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva.

Društvo sa obezbjeđenim sredstvima iz budžeta Crne Gore, koja se opredjeljuju ŽICG po osnovu Programa tekućeg održavanja javne infrastrukture, kao i sa ostalim prihodima koje ostvaruje shodno Zakonu o željeznici ima mogućnosti da uredno servisira tekuće obaveze iz poslovanja, pod uslovom da ne bude suočeno sa vanrednim izdacima. Međutim, Društvo se gotovo svakodnevno suočava sa obavezama po osnovu plaćanja sudskih odluka koje se odnose na neisplaćene naknade zaposlenima iz radnog odnosa, po osnovu čega je za period I-IX 2020. godinu isplaćeno 0,576 mil.eura, od čega se najveći dio odnosi na prekovremeni rad ostvaren na službenom putovanju. Takođe, kako se u minulom periodu sredstva iz budžeta opredjeljuju samo za prioritete aktivnosti na tekućem održavanju željezničke infrastrukture sa upravljanjem i regulisanjem saobraćaja, to Društvo nije u mogućnosti da obezbijedi iz sopstvenih sredstava uredno servisiranje obaveza po osnovu dobijenih međunarodnih kredita, za koje je Vlada Crne Gore dala garanciju. Za 2020. godinu, sredstva za otplatu međunarodnih kredita u očekivanom iznosu od 4,225 mil.eura su opredijeljena Zakonom o budžetu Crne Gore, na poziciji „ostali transferi institucijama“ u okviru potrošačke jedinice Uprava za željeznice.

10. Iskaz o finansijskoj poziciji / Bilans stanja/

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 30.09.2020.godine

-u EUR-

POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001			
B) STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002		601.619.545	600.239.253
I GOODWILL	003			
II NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		5.821.727	3.728.930
III NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005		595.579.782	596.281.125
1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		595.579.782	596.281.125
2. Investicione nekretnine	007			
3. Biološka sredstva	008			
IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009		218.036	229.198
1. Učešća u kapitalu	010			
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011		118.570	118.570
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012		99.466	110.628
C) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013			
D) STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014			
E) OBRтна SREDSTVA (016+017)	015		18.294.579	15.787.152
I ZALIHE	016		3.715.274	3.655.190
II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017		14.579.305	12.131.962
1. Potraživanja	018		3.300.068	2.250.876
2. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	019			
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020		1.682.358	1.735.917
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021		9.506.876	8.027.781
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022		90.003	117.388
F) UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023		619.914.124	616.026.405
PASIVA				
A) KAPITAL (102 do 109)	101		542.210.106	541.597.260
I OSNOVNI KAPITAL	102		439.663.127	439.663.127
II NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
III REZERVE	104			
IV POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	105		105.255.060	105.260.097
V NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	106			
VI NERASPOREDJENA DOBIT	107		617.883	
VII GUBITAK	108		(3.325.964)	(3.325.964)
VIII OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109			
B) DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110		37.183.915	36.910.839
I DUGOROČNA REZERVISANJA	111		278.568	278.567
II DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112		36.905.347	36.632.272
1. Dugoročni krediti	113		35.103.613	34.932.982
2. Ostale dugoročne obaveze	114		1.801.734	1.699.290
C) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115			
D) KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116		40.520.103	37.518.306
I KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117		39.489.466	35.969.357
1. Kratkoročne finansijske obaveze	118		150.137	3.645.012
2. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	119			
3. Obaveze iz poslovanja	120		2.206.651	1.849.513
4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121		37.132.678	30.474.832
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122			
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123			
II KRATKOROČNA REZERVISANJA	124		1.030.637	1.548.949
E) UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125		619.914.124	616.026.405

11. Iskaz o ukupnom rezultatu /Bilans uspjeha/

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01. do 30.09.2020. godine

-u EUR-

POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
I POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		11.700.701	11.418.078
1. Prihodi od prodaje	202		83.843	30.121
2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
3. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204			
4. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205			
5. Ostali poslovni prihodi	206		11.616.858	11.387.957
II POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		11.042.857	11.391.843
1. Nabavna vrijednost prodane robe	208		19.927	22.466
2. Troškovi materijala	209		1.299.181	1.680.559
3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210		5.062.443	5.054.879
4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		4.171.070	4.000.571
5. Ostali poslovni rashodi	212		490.236	633.368
A) POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		657.844	26.235
I FINANSIJSKI PRIHODI	214		150.775	4.856
II FINANSIJSKI RASHODI	215		202.226	203.665
B) FINANSIJSKI REZULTAT (214-215)	216		(51.451)	(198.809)
I OSTALI PRIHODI	217		20.621	73.379
II OSTALI RASHODI	218		14.167	49.819
C) REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219		6.454	23.560
D) REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		612.847	(149.014)
E) NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221			
F) REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		612.847	(149.014)
G) DRUGE STAVKE REZULTATA/POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223		(5.037)	(4.275)
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	224			
2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225		(5.037)	(4.275)
3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			
5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
H) PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229			
1. Tekući porez na dobit	230			
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231			
I) NETO REZULTAT (222+223-229)	232		607.810	(153.289)
J) ZARADA PO AKCIJI				
1. Osnovna zarada po akciji	233			
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

